

ПРАВИЛА ЖИТТЯ
ЯРОСЛАВА ЗЕЙКАНА

Ярослава Зейкана заслужено називають метром адвокатури. Він — один із найвидатніших правників сучасності з понад 40-річним досвідом адвокатської практики. Зараз він є партнером ЮК EQUITY та займається активною видавничою діяльністю — наразі під його авторством вийшло 18 монографій. Ярослав Павлович має безліч цікавих історій, пов'язаних з роботою, і деякими з них він ділиться з читачами «УЮ», розповідаючи про свої правила життя

Колись, правда дуже короткий період часу, я мріяв стати журналістом. Але відтоді, коли мого дядька, студента юрфаку празького університету, засудили за антирадянську агітацію і пропаганду, я хотів стати юристом. Це було важко уявити навіть теоретично, що в радянські часи член сім'ї, в якій за антирадянську агітацію засуджені і батько, і дядько, я зможу вступити. І не будь-куди, а до Львівського університету, який був під особливо пильним наглядом КДБ. Але мені це вдалося.

Дитинство закінчується тоді, коли ви починаєте самостійно заробляти на життя.

Покинув суддівську професію в радянські часи. Я не був «зручним» суддею для райкому партії.

Після чергової перевірки ЦК КПРС було встановлено, що Хустський район Закарпатської області слабо бореться з пропагандою релігії. Такий висновок зробили з того, що на деяких будинках були встановлені хрести. Місцевим мешканцям наказали їх познімати, але вони навідріз відмовилися. Архітектору району було доручено скласти декілька актів про взяття цих будинків на комунальний баланс у зв'язку з тим, що вони не відповідають проекту. Усі ці справи потрапили мені для розгляду. Я призначив експертизу і сказав експерту — місцевому інженеру, — мовляв, напиши у висновку, що відхилення від плану є, але вони не мають істотного характеру. Відповідно до тодішньої постанови пленуму Верховного Суду, якщо відхилення від проекту не мали істотного характеру, стаття не застосовувалася. На підставі такого експертного висновку я відмовив райвиконкому в задоволенні позову. Обласний суд підтримав моє рішення, обійшлося навіть без стягнень. У ті часи рекомендувати особу на посаду судді міг райком партії. Зрозуміло, що після такого інциденту мене ніхто б не рекомендував.

За чотири десятки років адвокатської практики усвідомив, що треба вірити людям, але висновки робити самому.

Найскладнішим у захисті прав людини, яка порушила закон, є досягнення довіри. Треба, щоб людина, яка переступила закон, вірила в адвоката.

Обвинувальний ухил українського правосуддя нікуди не дінеться. Він був завжди: і в радянські часи, і тепер, таким він буде і в майбутньому. Споконвіку держава прагне змусити суд йти назустріч обвинуваченню.

Вміння переконливо говорити не завжди є запорукою успіху. Треба ще й кропітка праця у кожній справі.

У першу чергу в роботі треба зберігати спокій, внутрішню рівновагу і віру в себе. Упевненість у своїй правоті впливає на суддів.

Якби мене попросили описати себе декількома словами, відповів би так: я — професіонал, який постійно працює над собою. Зірок з неба не хапаю, але своє у суді не упушу.

Мало хто знає, та у вільний час я полюблюю відпочивати на природі, наприклад біля річки, та читати книжки.

Усе своє життя захоплювався книгами. У радянські часи читав в основному зарубіжну літературу, а також книги українських авто-

рів — Шевченка, Франка та інших, не підправлених радянською цензурою, завдяки бібліотеці мого дядька — студента празького університету. Із задоволенням прочитав «Перехресні стежки» Івана Франка, де головний герой — прогресивний адвокат. І, звичайно, прочитав практично всю російську класику — Гоголя, Пушкіна, Лермонтова та інших. На другому місці — робота. Грав у баскетбол, був призером першості України серед технікумів.

Читав різну літературу, а тепер зосереджуюсь в основному на документальних творах, зокрема біографіях Вінстона Черчилля, Франкліна Рузвельта, Йосипа Сталіна, Степана Бандери, Романа Шухевича. Для розваги перечитав книги Грішема та деяких інших.

«Мелодія» Мирослава Скорика — це геніальна музика! Люблю Перший концерт Чайковського, музику Вагнера і взагалі класику.

Світ може змінити любов.

Щастя полягає не в грошах, звісно, а в сім'ї та роботі.

У певний момент починаєш оглядатися, чи ти щось зробив корисне у житті.

Найперше, про що треба подбати, коли готуєшся до боротьби, — будь озброєним. Одну зі своїх книг я так і назвав: «Хто попереджений — той озброєний».

Кожна моя виграна справа була результатом не тільки професійного вміння, а й удачі.

Остерігайтеся брехні.

Не вір, не бійся, не проси. Завдяки письменнику Олександру Солженіцину ця приказка застосовується в якихось негативних конотаціях. Утім, це правило годиться на всі випадки життя. Щоправда, для адвокатів її можна перефразувати: не вірте пресі, не вірте владі, не вірте навіть своєму клієнтові. Клієнт теж може вас обманути. Натомість вірте у презумпцію невинуватості, якої зараз дотримуються, на жаль, не всі. Високопосадовці дозволяють собі наперед визначати, хто винен, а хто ні. Це свідчить про надзвичайно низький рівень правової культури.

Адвокат, який береться за справу, не повинен надто докопуватися до того, винуватий його клієнт у скоєнні інкримінованого йому злочину чи ні. Головне, що має непокоїти адвоката, — чи є достатня кількість доказів, аби визнати клієнта невинуватим. Я хочу наголосити, що в судах встановлюється не істина, а винуватість особи або її невинуватість. Навіть якщо підсудний винуватий, але немає достатніх доказів для доведення вини, суд повинен ухвалити виправдальний вирок.

Відомий американський адвокат Алан Дершовіч не любить українців, він каже, що українці під час голокосту розстрілювали євреїв. Утім, він взявся за захист Івана «Грозного» Дем'янюка, якого обвинувачували в знищенні десятків тисяч євреїв. Адвокат добився перемоги у Верховному Суді Ізраїлю — довів невинуватість Дем'янюка. Дершовіч говорив: «Я б Гітлера задушив власними руками. Але якби мені довелося його захищати — захищав би його». Бо таким є святий обов'язок адвоката — захищати свого клієнта.

Я безнадійний оптиміст і вірю, що все буде добре.